

19 decembrie 2022 – 1 februarie 2023
ACTUALITATEA EUROPEANĂ

Cuprins

I. CONSILIUL EUROPEAN	2
1. Principalele rezultate ale Consiliului European, 15 decembrie 2022	2
II. CONSILIUL UE	6
1. Consiliul aprobă norme consolidate privind acordarea de preferințe comerciale țărilor în curs de dezvoltare, 20 decembrie 2022 - subiecte: afeceri externe, relații internaționale și comerț	6
2. Uniunea piețelor de capital: Consiliul convine asupra mandatului de negociere privind propunerea de sporire a transparenței pieței, 20 decembrie 2022 - subiecte: economie și finanțe	7
III. ȘTIRI	8
1. Ucraina: UE convine asupra celui de al nouălea pachet de măsuri restrictive împotriva Rusiei	8
2. Pactul verde european: 4,11 miliarde EUR din Fondul pentru modernizare pentru a accelera tranziția către o energie curată în 8 state membre	10
3. Prognoza economică pentru România. Cea mai recentă prognoză macroeconomică pentru România	11
4. Regulamentul privind subvențiile străine: intră în vigoare norme care vor asigura caracterul deschis și echitabil al piețelor UE	13
5. Noul Bauhaus european, un catalizator major al Pactului verde european, va beneficia de finanțare suplimentară	15
6. Valorificarea talentelor în Europa: un nou impuls pentru regiunile UE	16
7. Ramona Chiriac: „Holocaustul este o moștenire definitivă a istoriei europene, de aceea și combaterea antisemitismului în UE este o responsabilitate comună”	19
8. Ajutoare de stat: Comisia aprobă măsura adoptată de România în valoare de 1,6 miliarde EUR pentru capitalizarea unei noi bănci de investiții și dezvoltare	20

I. CONSILIUL EUROPEAN

1. Principalele rezultate ale Consiliului European, 15 decembrie 2022

Liderii UE s-au reunit la Bruxelles pentru un summit de o zi. Aceștia au adoptat concluzii privind Ucraina/Rusia, energia și economia, securitatea și apărarea, vecinătatea sudică, relațiile transatlantice și alte subiecte referitoare la Croația, Bosnia și Herțegovina și Iran.

Agresiunea militară a Rusiei împotriva Ucrainei

Consiliul European și-a reiterat condamnarea fermă a războiului de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei și a reafirmat sprijinul său deplin pentru independența, suveranitatea și integritatea teritorială a Ucrainei.

UE își menține angajamentul de a acorda asistență politică Ucrainei, de a menține sprijinul său pentru persoanele strămutate și de a sprijini asistența financiară pentru Ucraina, precum și reziliența și reconstrucția pe termen lung ale acesteia. În acest context, UE a convenit să acorde Ucrainei asistență în valoare de 18 miliarde EUR în 2023. UE își menține angajamentul și în ceea ce privește sprijinul său militar, oferit în special prin intermediul Instrumentului european pentru pace și al Misiunii de asistență militară a UE în sprijinul Ucrainei, precum și prin intensificarea furnizării bilaterale de sprijin, în special capacități de apărare antiaeriană și asistență pentru deminare.

De asemenea, UE va continua să ofere Republicii Moldova tot sprijinul relevant, în special în ceea ce privește securitatea energetică.

Ajutorul oferit Ucrainei pentru a trece cu bine prin iarnă

Șefii de stat sau de guvern din UE **au condamnat** cu hotărâre **atacurile fără discriminare ale Rusiei împotriva civililor și a infrastructurii civile**, care provoacă și mai multă suferință poporului ucrainean.

Consiliul European a solicitat totodată Rusiei să înceteze imediat acțiunile care pun în pericol siguranța și securitatea instalațiilor nucleare civile și a subliniat sprijinul deplin al UE pentru activitatea Agenției Internaționale pentru Energie Atomică.

Pentru a ajuta Ucraina să treacă cu bine prin iarnă, UE **va intensifica** de urgență **furnizarea de ajutor umanitar și de asistență în materie de protecție civilă** și va sprijini refacerea infrastructurii critice a țării.

În acest sens, liderii UE au invitat Banca Europeană de Investiții ca, în strânsă cooperare cu Comisia Europeană și cu instituțiile financiare internaționale, să își intensifice sprijinul pentru cele mai urgente nevoi ale Ucrainei în materie de infrastructură.

De asemenea, aceștia au invitat Comisia să intensifice coordonarea cu industria europeană și cu partenerii internaționali pentru a asigura o aprovizionare sustenabilă cu echipamente prioritare pentru Ucraina, inclusiv centrale termice mobile, generatoare de energie electrică, transformatoare electrice, echipamente de înaltă tensiune și echipamente de iluminat.

Sprijinul pentru anchetarea și urmărirea penală a crimelor de război

Consiliul European a salutat și a încurajat **continuarea eforturilor de asigurare a tragerii la răspundere depline pentru crimele de război** și pentru restul crimelor extrem de grave legate de războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei.

Liderii UE au subliniat sprijinul UE pentru anchetele desfășurate de procurorul Curții Penale Internaționale. De asemenea, aceștia au trecut în revistă opțiunile de utilizare a activelor înghețate pentru sprijinirea reconstrucției Ucrainei și au invitat Comisia, Înalțul Reprezentant al UE pentru afaceri externe și politica de securitate și Consiliul să continue lucrările.

Sanctiuni împotriva Rusiei

Consiliul European a discutat despre modul în care ar putea fi intensificată în continuare presiunea colectivă asupra Rusiei pentru ca aceasta să pună capăt războiului său de agresiune și să își retragă trupele din Ucraina. Acesta a salutat **întărirea măsurilor restrictive ale UE** împotriva Rusiei, inclusiv prin cel de al nouălea pachet de sancțiuni al UE și prin plafonul aplicat prețului petrolului la nivel internațional.

Șefii de stat sau de guvern din UE au subliniat că este important să se asigure punerea în aplicare eficace a măsurilor restrictive și să se preîntâmpine eludarea și facilitarea eludării. Aceștia și-au reiterat apelul lansat către toate țările să se alinieze la sancțiunile UE.

Consiliul European și-a reiterat condamnarea sprijinului militar acordat războiului de agresiune al Rusiei de către autoritățile iraniene, afirmând că acest sprijin trebuie să înceteze. În acest sens, liderii UE au salutat sancțiunile UE adoptate la 12 decembrie 2022

Securitatea alimentară

În contextul consolidării securității alimentare la nivel mondial, Consiliul European a subliniat importanța:

- ✓ culoarelor de solidaritate UE-Ucraina
- ✓ Inițiativei privind exportul de cereale prin Marea Neagră
- ✓ programului „Cereale din Ucraina”

Liderii UE au subliniat necesitatea de a se asigura în continuare disponibilitatea și accesibilitatea financiară a produselor agricole și a îngrășămintelor.

Măsuri de coordonare pentru a face față crizei energetice

Liderii UE au analizat progresele înregistrate în ceea ce privește măsurile UE de **combatere a crizei energetice**, cu referire în special la concluziile Consiliului European din octombrie 2022.

Consiliul European a salutat progresele înregistrate și a invitat Consiliul să își finalizeze la 19 decembrie 2022 lucrările cu privire la propunerile de noi regulamente care vizează:

- ✓ consolidarea **solidarității** printr-o mai bună coordonare a achizițiilor de gaze, prin schimburi transfrontaliere de gaze și prin indici de referință ai prețurilor fiabili
- ✓ accelerarea introducerii pe scară largă a **energiei din surse regenerabile**
- ✓ instituirea unui **mecanism de corecție a pieței** pentru a proteja cetățenii și economia împotriva prețurilor excesiv de mari

Consiliul European a subliniat importanța **consolidării coordonării** în perspectiva următoarelor sezoane reci. În mod concret, ar trebui să se continue lucrările cu privire la următoarele aspecte:

- ✓ operaționalizarea rapidă a **agregării cererii de gaze și a achizițiilor în comun**, precum și accelerarea discuțiilor cu **parteneri fiabili** pentru a asigura contracte de aprovizionare pe termen lung
- ✓ **constituirea eficientă de stocuri în instalațiile de înmagazinare a gazelor** și monitorizarea atentă a traiectoriilor de constituire de stocuri și a obiectivelor de reducere a cererii de gaze
- ✓ pregătirea timpurie a **planurilor de contingență** pentru iarna 2023/2024

Liderii UE au solicitat finalizarea rapidă a discuțiilor referitoare la directivele privind:

- ✓ energia din surse regenerabile
- ✓ eficiența energetică
- ✓ performanța energetică a clădirilor

Pentru a elimina treptat dependența UE de combustibili fosili din Rusia, a accelera tranziția verde și a asigura securitatea aprovizionării, liderii UE au reiterat importanța intensificării investițiilor în inovare, infrastructură și interconexiuni, energia din surse regenerabile, precum și în proiecte privind eficiența energetică.

Liderii așteaptă cu interes propunerea și evaluarea impactului privind **reforma pieței energiei electrice din UE**, menită să pregătească piața pe deplin pentru un sistem energetic

decarbonizat și să faciliteze recurgerea la energie din surse regenerabile, disociind totodată prețul gazelor naturale de cel al energiei electrice.

Consolidarea rezilienței economice a UE

Având în vedere impactul prețurilor ridicate ale energiei în Europa, Consiliul European a subliniat importanța protejării bazei economice, industriale și tehnologice a Europei și a menținerii unor **condiții de concurență echitabile la nivel mondial**.

Liderii au subliniat importanța, în contextul mondial actual, a unei **politici industriale europene ambițioase** în scopul de a pregăti economia Europei pentru tranziția verde și tranziția digitală și de a reduce dependențele strategice, în special în domeniile cele mai sensibile.

Pentru a asigura reziliența și competitivitatea, Consiliul European a invitat Comisia să prezinte propuneri până la sfârșitul lunii ianuarie 2023 în vederea mobilizării tuturor instrumentelor naționale și ale UE relevante, precum și a **îmbunătățirii condițiilor-cadru pentru investiții**, inclusiv prin proceduri administrative simplificate.

Consiliul European a subliniat importanța unei coordonări strânse și a unor **soluții comune la nivelul UE**, după caz, și a invitat Consiliul și Eurogrupul să monitorizeze îndeaproape evoluțiile economice și să consolideze și mai mult coordonarea, pentru a oferi un răspuns hotărât și agil în materie de politici.

În plus față de măsurile pe termen scurt, liderii UE au subliniat că UE trebuie să atace **provocările pe termen lung**, în special **decalajul în materie de creștere și inovare** dintre UE și concurenții săi de la nivel mondial. În acest sens, au invitat Comisia să prezinte, la începutul anului 2023, o strategie la nivelul UE pentru stimularea competitivității și a productivității.

Consolidarea securității și a apărării

Liderii UE s-au angajat să **își asume o responsabilitate mai mare pentru securitatea UE** și, în domeniul apărării, să **urmeze o direcție strategică de acțiune** și să **mărească capacitatea UE de a acționa în mod autonom**. Consolidarea bazei industriale și tehnologice a sectorului european al apărării este deosebit de importantă în acest sens, la fel ca și legătura transatlantică care se reflectă în Busola strategică a UE și în conceptul strategic al NATO.

Referindu-se la orientările din **concluziile anterioare ale Consiliului, Declarația de la Versailles, Busola strategică și comunicarea comună privind deficitelor de investiții în domeniul apărării**, liderii UE au solicitat accelerarea lucrărilor. În acest context, Consiliul European a solicitat:

- ✓ adoptarea rapidă a Actului privind consolidarea industriei europene de apărare prin achiziții publice în comun (EDIRPA), un instrument care urmărește să răspundă celor mai urgente și critice nevoi de produse din domeniul apărării
- ✓ intensificarea eforturilor de facilitare și coordonare a achizițiilor publice comune, inclusiv pentru refacerea stocurilor în contextul sprijinului acordat Ucrainei
- ✓ prezentarea rapidă a unei propuneri privind un program european de investiții în domeniul apărării
- ✓ accelerarea în continuare a punerii în aplicare a unor proiecte din domeniul infrastructurii de mobilitate militară
- ✓ investiții în factori determinanți strategici, inclusiv în securitatea cibernetică, conectivitatea bazată pe spațiu și reziliența infrastructurii critice
- ✓ o politică puternică a UE în domeniul apărării cibernetice
- ✓ punerea rapidă în aplicare a setului de instrumente al UE pentru contracararea amenințărilor hibride, în vederea consolidării capacității Uniunii de a contracara în mod eficace amenințările și campaniile hibride
- ✓ consolidarea misiunilor din cadrul politicii de securitate și apărare comună (PSAC) civile

Liderii UE au reafirmat, de asemenea, importanța **sprijinirii partenerilor UE**, în special prin intermediul unor instrumente precum **Instrumentul european pentru pace și al misiunilor și operațiilor PSAC**. Amintind dimensiunea globală a Instrumentului european pentru pace, liderii UE au salutat acordul politic obținut în cadrul Consiliului care asigură sustenabilitatea financiară a acestuia

Relații externe

Liderii UE au purtat o discuție strategică privind **relațiile transatlantice** și aspectele cheie ale relațiilor dintre UE și SUA.

Liderii au discutat de asemenea despre **vecinătatea sudică a UE**.

Spațiul Schengen

Consiliul European a desfășurat o **dezbateră politică privind spațiul Schengen** și a salutat **intrarea Croației în acest spațiu** începând cu 1 ianuarie 2023. În acest context, s-a discutat, de asemenea, despre aderarea Bulgariei și a României la spațiul Schengen.

Statutul de țară candidată la aderarea la UE pentru Bosnia și Herțegovina

Liderii UE au convenit să confere **Bosniei și Herțegovinei statutul de țară candidată la aderarea la UE**, în conformitate cu Concluziile Consiliului privind extinderea și procesul de stabilizare și de asociere, adoptate la 13 decembrie 2022. În conformitate cu recomandarea Comisiei, Bosnia și Herțegovina trebuie să consolideze statul de drept, lupta împotriva corupției și a criminalității organizate, gestionarea migrației și drepturile fundamentale.

Încălcarea drepturilor omului în Iran

Consiliul a aprobat recent noi concluzii privind Iranul, axate în special pe reprimarea inacceptabilă a protestelor în curs. Având în vedere escaladarea violenței și situația drepturilor omului, Consiliul European condamnă cu fermitate sentințele recente de condamnare la moarte pronunțate și executate în acest context. Solicită autorităților iraniene să pună capăt imediat acestei practici și să anuleze fără întârziere sentințele recente.

La 12 decembrie 2022, au fost adoptate măsuri restrictive suplimentare împotriva autorilor acestor încălcări grave ale drepturilor omului, iar 20 de persoane și o entitate au fost adăugate pe lista care îi vizează pe cei implicați în moartea Mahsei Amini și în reprimarea violentă a protestelor pașnice.

Liderii UE își reiterează apelul adresat autorităților iraniene de a pune capăt utilizării nejustificate a forței împotriva protestatarilor pașnici, mai ales împotriva femeilor.

Impozitarea internațională

Liderii UE au amintit hotărârea de a **pune în aplicare pilonii 1 și 2 ai cadrului fiscal al OCDE**, astfel cum s-a convenit în octombrie 2021. În acest context, ei au invitat Comisia Europeană să monitorizeze negocierile în curs ale convenției multilaterale privind pilonul 1 și să prezinte o soluție adecvată până la sfârșitul anului 2023 în situația în care nu se ajunge la niciun acord.

II. CONSILIUL UE

1. **Consiliul aprobă norme consolidate privind acordarea de preferințe comerciale țărilor în curs de dezvoltare, 20 decembrie 2022 - subiecte: afeceri externe, relații internaționale și comerț**

Ambasadorii la UE ai statelor membre și-au dat acordul asupra mandatului de negociere al Consiliului cu privire la Regulamentul revizuit privind sistemul generalizat de preferințe tarifare (SGP), care acordă preferințe comerciale țărilor în curs de dezvoltare.

Noul cadru menține principalele caracteristici ale sistemului actual, dar include unele îmbunătățiri, cum ar fi legături mai puternice cu respectarea **drepturilor omului** și a **mediului**, precum și o mai bună **monitorizare și transparență** a sistemului. De asemenea, se va introduce o legătură între preferințele comerciale acordate țărilor beneficiare și cooperarea acestora în materie de **migrație și de readmisie** a propriilor resortisanți aflați în situație de ședere ilegală în UE.

Cadrul juridic actual al SGP

SGP al UE, în vigoare din 1971, este un **instrument unilateral de politică comercială și de dezvoltare** utilizat pentru a elimina sau a reduce taxele la import pentru bunurile exportate din țările în curs de dezvoltare. Taxele mai mici facilitează accesul pe piața UE și cresc exporturile către Uniune, ceea ce contribuie la creșterea economică și la crearea de locuri de muncă în țările beneficiare.

SGP al UE sprijină dezvoltarea durabilă, deoarece preferințele tarifare sunt condiționate de respectarea drepturilor omului, a drepturilor lucrătorilor, a protecției mediului și a bunei guvernante.

UE oferă trei regimuri SGP care acoperă în total 67 de țări:

- ✓ **SGP standard** pentru țările cu venituri mici și medii inferioare, cărora li se acordă o eliminare parțială sau completă a taxelor vamale pentru două treimi din liniile tarifare.
- ✓ **SGP+**, regimul special de încurajare a dezvoltării durabile și a bunei guvernante, care reduce taxele la 0 % pentru aceleași linii tarifare ca și în cazul SGP standard pentru beneficiarii de SGP standard care acceptă cerințe suplimentare de durabilitate (se acordă pe baza unei cereri).
- ✓ **EBA (totul în afară de arme)** pentru țările cel mai puțin dezvoltate, care beneficiază de acces fără taxe (taxe 0 %) și fără contingente la piața UE pentru toate produsele, cu excepția armelor și a munițiilor.

Îmbunătățirea noului cadru

Obiectivul noului act legislativ este de a continua eforturile de eradicare a sărăciei și de a sprijini dezvoltarea durabilă și buna guvernanta, fără a periclita interesele UE. Comisia a menținut împărțirea în cele trei categorii (totul în afară de arme, SGP standard și SGP+), dar a propus unele îmbunătățiri, care au fost acceptate de Consiliu, cu scopul de a spori eficiența și eficacitatea noului cadru:

- ✓ se extinde **condiționalitatea** negativă pentru a-i împiedica pe toți beneficiarii să comită încălcări grave și sistematice ale acordurilor de mediu și de bună guvernanta, pe lângă acordurile de bază privind drepturile omului și drepturile lucrătorilor;
- ✓ se facilitează **accesul la regimul SGP+** pentru numărul tot mai mare al țărilor cel mai puțin dezvoltate care evoluează de la stadiul EBA al SGP;
- ✓ se prevăd **dispoziții tranzitorii** pentru beneficiarii actuali ai SGP+, care ar trebui să depună o nouă cerere pentru a îndeplini noi cerințe pentru SGP+, cum ar fi ratificarea acordurilor suplimentare, și se adaugă cerința ca țările care solicită statutul SGP+ să prezinte un plan de acțiune pentru a demonstra punerea efectivă în aplicare a acordurilor relevante;

- ✓ se prelungește **perioada de raportare** în temeiul SGP de la doi la trei ani, pentru a o alinia la rapoartele de monitorizare ale organismelor și organizațiilor internaționale ale Organizației Națiunilor Unite;
- ✓ se adaugă pe listă noi **acorduri internaționale**;
- ✓ **procesul** de retragere a preferințelor devine **mai rapid și mai reactiv** în cazul unor încălcări deosebit de grave;
- ✓ atunci când va propune o retragere temporară a preferințelor SGP, Comisia va ține seama de **impactul socioeconomic** al retragerii în țara care beneficiază de SGP;
- ✓ se introduce un criteriu de retragere legat de **readmisia propriilor resortisanți** de către țările beneficiare;
- ✓ se modifică **metoda de calcul** pentru pragurile de salvagardare, astfel încât să se utilizeze valori de import (mai degrabă decât volume), pentru a o alinia la metoda de calcul utilizată pentru pragul de graduare;
- ✓ se introduce un proces specific, astfel încât **cumularea regulilor de origine** să răspundă nevoilor de dezvoltare, de finanțare și comerciale ale țării solicitante;
- ✓ se ajustează **pragurile de graduare** a produselor (adică suspendarea temporară a preferințelor tarifare pentru produse deosebit de competitive) pentru regimul SGP standard, pentru o mai bună concentrare a preferințelor asupra produselor mai puțin competitive și pentru a crea mai multe posibilități pentru beneficiarii SGP, mai ales pentru țările cel mai puțin dezvoltate;
- ✓ se îmbunătățește **monitorizarea și punerea în aplicare** a angajamentelor asumate în temeiul SGP+; de exemplu, prin creșterea transparenței și a gradului de participare a părților interesate relevante, inclusiv prin mecanismul „punct unic de intrare” („Single Entry Point” - SEP) creat recent pentru plângerile legate de neconformitate.

În plus, Consiliul a introdus o serie de îmbunătățiri în propunerea Comisiei:

- ✓ o **procedură de cooperare sporită** între UE și țările beneficiare, pentru a răspunde în mod constructiv preocupărilor de orice fel;
- ✓ un **sistem îmbunătățit pentru aplicarea** procedurii de garanții generale, atunci când este necesar;
- ✓ un **mecanism special de supraveghere consolidat** pentru importurile de produse agricole de la beneficiarii SGP în UE, care ar putea duce, dacă va fi necesar, la retragerea preferințelor tarifare;
- ✓ o **mai mare transparență** a procedurii față de țările beneficiare, crearea unui dialog structurat cu societatea civilă și o mai bună comunicare între Comisie și Consiliu.

Etapele următoare. Mandatul din 20 decembrie a fost aprobat de Comitetul Reprezentanților Permanenți (Coreper) al Consiliului. El îi va permite președinției Consiliului să înceapă negocierile cu Parlamentul European. Noile norme ar urma să intre în vigoare în ianuarie 2024, când va expira regulamentul actual, și vor acoperi următorul deceniu.

2. Uniunea piețelor de capital: Consiliul convine asupra mandatului de negociere privind propunerea de sporire a transparenței pieței, 20 decembrie 2022 - subiecte : economie și finanțe

La 20 decembrie, reprezentanții statelor membre ale UE au convenit asupra unui mandat de negociere cu Parlamentul European cu privire la **revizuirea Regulamentului privind piețele instrumentelor financiare (MIFIR) și a celei de a doua Directive privind piețele instrumentelor financiare (MiFID II)**. Prioritățile acestei revizuirii sunt îmbunătățirea transparenței și a disponibilității datelor de piață, îmbunătățirea condițiilor de concurență echitabile între locurile de executare și asigurarea faptului că infrastructurile pieței UE pot rămâne competitive la nivel internațional.

Pe baza acestui mandat, pot începe negocieri cu Parlamentul European pentru a se ajunge la un acord final cu privire la viitoarea legislație.

Această propunere va consolida infrastructurile pieței UE. Modificările propuse vor determina, de asemenea, creșterea lichidității pieței, ceea ce va facilita accesul întreprinderilor la finanțare de pe piețele de capital.

Proiectul de regulament vizează crearea unei baze de date centralizate sau a unui **sistem centralizat de raportare**, care va oferi acces într-un mod consolidat la datele de piață provenite de la locurile de tranzacționare, precum și de la operatorii independenți și de la mecanismele de publicare aprobate din întreaga UE. Acest lucru va spori transparența globală a prețurilor la nivelul tuturor locurilor de tranzacționare și va oferi investitorilor un acces mai ușor la datele de tranzacționare.

Textul garantează faptul că **furnizorii de sisteme centralizate de raportare („CTP”) furnizează date consolidate fiabile, aproape în timp real**, remarcând faptul că CTP ar trebui să publice sistemul centralizat de raportare al tranzacțiilor executate, împreună cu cele mai bune cereri și oferte disponibile în momentul tranzacției respective, precum și cu cea mai bună cerere și ofertă europeană disponibilă în momentul tranzacționării pe piețele cele mai competitive.

În plus, proiectul de regulament introduce o **restricție în ceea ce privește plățile pentru transmiterea ordinelor clienților** în Uniune. Regulamentul permite statelor membre o anumită libertate pentru a autoriza această practică numai pe teritoriul lor.

În plus, proiectul de regulament **clarifică limitarea tranzacțiilor anonime**, eliminând complexitatea și sarcina care împovărează sistemul. Actualul dublu plafon de volum stabilește că valoarea tranzacțiilor anonime dintr-un anumit loc nu poate depăși 4 % din totalul tranzacțiilor, iar valoarea tranzacțiilor anonime care au drept obiect un instrument de capitaluri proprii în UE nu poate depăși 8 % din totalul tranzacțiilor. **Noul plafon de volum unic** prevăzut în proiectul de regulament se bazează exclusiv pe **pragul de la nivelul UE stabilit la 10 %**.

În plus, pentru a asigura un nivel adecvat de transparență, textul **modifică termenele de publicare decalată** pentru dimensiunea și profilul de lichiditate al tranzacțiilor cu obligațiuni, produse structurate și certificate de emisii. Aceste publicări decalate ar trebui să se bazeze pe lichiditatea unei obligațiuni, a unui produs financiar structurat și a unui certificat de emisii, precum și pe dimensiunea tranzacțiilor.

- ✓ pentru **furnizorii de lichidități în obligațiuni**, mascarea prețului și a volumului tranzacțiilor pentru tranzacțiile foarte mari nu ar trebui în niciun caz să depășească **patru săptămâni**
- ✓ în cazul **instrumentelor financiare derivate extrabursiere (OTC)**, durata decalării ar trebui calibrată pe o **bază mai flexibilă**, deoarece numai datele de piață adecvate pot determina caracterul adecvat al fiecărei perioade ESMA va stabili durata acestor decalări.

Prin această actualizare, anumite dispoziții referitoare la **firmele de investiții care tranzacționează pe cont propriu** sunt, de asemenea, consolidate, deoarece furnizează lichidități pieței chiar și în condiții de criză a pieței.

Context. În Planul său de acțiune privind uniunea piețelor de capital din 2020, Comisia și-a anunțat intenția de a prezenta o propunere legislativă vizând crearea unei baze de date centralizate, menită să ofere o imagine cuprinzătoare asupra prețurilor și a volumului de instrumente financiare de capitaluri proprii și instrumente financiare asimilabile acestora tranzacționate în întreaga Uniune într-o multitudine de locuri de tranzacționare („sistemul centralizat de raportare”). La 2 decembrie 2022, în concluziile sale privind planul de acțiune, Consiliul a încurajat Comisia să stimuleze mai multe activități de investiții în UE prin evaluarea în continuare a modului de eliminare a obstacolelor din calea creării unui sistem centralizat de raportare.

La 25 noiembrie 2021, Comisia și-a prezentat propunerea de modificare a MIFIR și a MiFID II în acest scop.

III. ȘTIRI

1. Ucraina: UE convine asupra celui de al nouălea pachet de măsuri restrictive împotriva Rusiei

La data de 16 decembrie, Comisia Europeană a salutat adoptarea de către Consiliu a celui de al nouălea pachet de sancțiuni impuse Rusiei ca urmare a agresiunii sale împotriva Ucrainei.

Pachetul de măsuri este un răspuns la escaladarea continuă și războiul ilegal al Rusiei împotriva Ucrainei, în special având în vedere că Rusia vizează în mod deliberat civilii și infrastructura civilă, încercând să paralizeze țara la începutul iernii.

Pachetul de astăzi completează interdicția totală impusă de UE asupra importurilor de țigări ruse transportate pe mare și plafonarea mondială a prețului petrolului convenită cu partenerii G7, ambele măsuri fiind aplicate de la 5 decembrie.

Mai concret, pachetul conține următoarele elemente:

➤ **Noi includeri pe listă**

UE a adăugat aproape 200 de alte persoane și entități pe lista noastră de persoane care fac obiectul înghețării activelor. Sunt vizate forțele armate ruse, precum și ofițeri individuali și societăți industriale din domeniul apărării, membrii Dumei de Stat și ai Consiliului Federației, miniștri, autorități nelegitime proruse din teritoriile ocupate în Ucraina și partide politice, printre altele. Această listă cuprinde cifre-cheie referitoare la atacurile brutale și deliberate cu rachete ale Rusiei împotriva civililor, la răpirea copiilor ucraineni și transportarea lor în Rusia și la furtul de produse agricole ucrainene.

➤ **Interdicții suplimentare la export impuse de UE**

Au fost introduse noi restricții la export privind tehnologiile avansate și cu dublă utilizare sensibile care contribuie la consolidarea capacităților militare și tehnologice ale Rusiei. Este vorba despre motoare de drone, echipamente de camuflaj, echipamente chimice/biologice suplimentare, agenți pentru combaterea dezordinii publice și componente electronice suplimentare ale sistemelor militare ruse găsite pe câmpul de luptă.

Mai mult, cele mai severe restricții la export sunt extinse pentru a include alte 168 de entități ruse strâns legate de complexul militar-industrial rus, într-un efort de a le bloca accesul la tehnologii cu dublă utilizare și avansate sensibile. Astfel, numărul total al entităților sancționate a ajuns la 410. Această decizie a fost luată în strânsă colaborare cu partenerii noștri și vizează utilizatori finali militari care își desfășoară activitatea în diverse sectoare, cum ar fi aeronautica.

Noile interdicții la export vor fi extinse pentru a include alte produse și tehnologii industriale, cum ar fi dronele de jucărie/de agrement, dispozitive generatoare complexe, laptopuri și componente informatice, circuite imprimate, sisteme de radionavigație, aparate de radiotelecomandă, motoare și piese pentru motoarele de aeronave, aparate de fotografiat și obiective.

O gamă și mai largă de servicii pentru întreprinderi nu va mai putea fi furnizată Rusiei odată cu introducerea interdicțiilor privind cercetarea de piață și serviciile de sondare a opiniei publice, serviciile de testare și de analiză tehnică și serviciile de publicitate.

➤ **Interdicții suplimentare privind tranzacțiile pentru băncile ruse**

Alte trei bănci ruse au fost sancționate, fapt care include o interdicție totală de tranzacționare impusă Băncii de Dezvoltare Regională a Rusiei cu scopul de a paraliza și mai mult mașina financiară a lui Putin.

➤ **Interdicții suplimentare impuse organelor de presă ruse**

Alte patru canale rusești au fost sancționate în UE.

➤ **Înteruperea accesului Rusiei la drone**

În prezent sunt restricționate exporturile directe de motoare de drone către Rusia și exporturile către orice țară terță, cum ar fi Iranul, atunci când există suspiciunea că acestea vor fi utilizate în Rusia.

➤ **Măsuri economice suplimentare împotriva sectoarelor energetic și minier din Rusia**

Pe lângă interdicția deja existentă privind investițiile în sectorul energetic din Rusia, vor fi, de asemenea, interzise noi investiții ale UE în sectorul minier rus, cu excepția anumitor materii prime.

Sancțiunile UE împotriva Rusiei se dovedesc a fi eficace. Acestea afectează capacitatea Rusiei de a fabrica noi arme și de a le repara pe cele existente, împiedicând transportul său de materiale.

Implicațiile geopolitice, economice și financiare ale agresiunii continue a Rusiei sunt clare, în condițiile în care războiul a perturbat piețele de mărfuri la nivel mondial, în special în ceea ce privește produsele agroalimentare și energia. UE continuă să se asigure că sancțiunile sale nu afectează exporturile de energie și de produse agroalimentare din Rusia către țări terțe.

În calitate de gardian al tratatelor UE, Comisia Europeană monitorizează asigurarea respectării sancțiunilor UE în întreaga Uniune.

UE este unită în solidaritatea sa cu Ucraina și va continua, împreună cu partenerii săi internaționali, să fie alături de Ucraina și de poporul ucrainean, inclusiv prin sprijin politic, financiar și umanitar suplimentar.

2. Pactul verde european: 4,11 miliarde EUR din Fondul pentru modernizare pentru a accelera tranziția către o energie curată în 8 state membre

Context:

Finanțat din veniturile obținute în urma licitării certificatelor de emisii din sistemul UE de comercializare a certificatelor de emisii, Fondul pentru modernizare, urmărește să sprijine zece țări din UE cu venituri mai mici în tranziția lor către neutralitatea climatică. Țările beneficiare sunt Bulgaria, Cehia, Croația, Estonia, Letonia, Lituania, Polonia, România, Slovacia și Ungaria.

Plățile de astăzi se înscriu în continuarea cheltuielilor considerabile efectuate din Fondul pentru modernizare în cadrul ciclurilor anterioare de investiții. Potrivit acordului provizoriu, a care s-a ajuns la 18 decembrie în legătură cu sistemul consolidat al UE de comercializare a certificatelor de emisii, Fondul pentru modernizare va fi majorat pentru sprijini financiar procesul de tranziție din încă trei state membre (Portugalia, Grecia și Slovenia).

Activitățile de evaluare a propunerilor de investiții pe care BEI le desfășoară în cadrul Fondului pentru modernizare sunt separate de operațiunile standard de finanțare și de asistență tehnică ale BEI, pentru a se evita orice potențial conflict de interese în desfășurarea activităților mandatate în conformitate cu Directiva ETS și cu Regulamentul de punere în aplicare al Comisiei din iulie 2020.

Fondul pentru modernizare sprijină investițiile în producția și utilizarea energiei din surse regenerabile, în eficiența energetică, în stocarea energiei, în modernizarea rețelelor energetice, inclusiv a sistemelor centralizate de termoficare, a conductelor și a rețelelor, precum și investițiile în tranziția justă din regiunile dependente de carbon.

În cel de-al doilea an de funcționare, Fondul pentru modernizare a efectuat plăți în valoare totală de 4,11 miliarde EUR în sprijinul a 61 de proiecte derulate în opt țări beneficiare.

Proiectele vor contribui la modernizarea sistemelor energetice, la reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră în sectoarele energiei, industriei, transporturilor și agriculturii, precum și la îmbunătățirea eficienței energetice. Sprijinul acordat acestor investiții va ajuta statele membre beneficiare să își îndeplinească obiectivele în materie de climă și energie pentru 2030 și să accelereze tranziția verde a UE.

Anul acesta s-au efectuat plăți către Croația (119,8 milioane EUR), Cehia (1,34 miliarde EUR), Estonia (62,4 milioane EUR), Ungaria (74,3 milioane EUR), Lituania (85 milioane EUR), Polonia (643,2 milioane EUR), **România (1,39 miliarde EUR)** și Slovacia (399,5 milioane EUR). În iunie, fuseseră deja plătite 2,4 miliarde EUR pentru a sprijini 45 de propuneri de investiții, sumă care va fi completată astăzi cu o plată în valoare de 1,71 miliarde EUR pentru sprijinirea altor 16.

Cele 61 de propuneri de investiții selecționate anul acesta de Fondul pentru modernizare se axează pe **producția de energie electrică din surse regenerabile**, pe **modernizarea rețelelor energetice** și pe **eficiența energetică** în sectoarele energiei, industriei, construcțiilor și transporturilor, precum și pe **înlocuirea producției de cărbune cu combustibili cu intensitate scăzută a emisiilor de carbon**.

Iată câteva exemple de propuneri care au beneficiat de finanțare:

- producția de energie electrică din surse regenerabile și stocarea în baterii pentru a sprijini funcționarea rețelei de energie electrică în Croația;
- modernizarea sistemelor de iluminat public din orașe, conversia cărbunelui în biomasă și gaz în instalațiile de termoficare și în instalațiile ETS, precum și creșterea eficienței energetice în Cehia;
- transport public cu emisii scăzute de dioxid de carbon și eficient din punct de vedere energetic în Estonia;
- optimizarea, digitalizarea și automatizarea proceselor de producție pentru a reduce consumul de energie electrică și utilizarea materialelor în Ungaria;
- renovarea clădirilor publice, creșterea eficienței energetice și dezvoltarea capacității de producție a hidrogenului din surse regenerabile în Lituania;
- construirea de centrale termice bazate pe surse regenerabile de energie și îmbunătățirea eficienței energetice în industrie în Polonia;
- construirea a 8 parcuri fotovoltaice și a două centrale electrice cu turbine cu gaze în ciclu combinat pentru a înlocui lignitul cu surse regenerabile de energie și gaz în producția de electricitate, precum și modernizarea rețelelor de energie electrică în România;
- reabilitarea și extinderea rețelelor de termoficare și răcire centralizate, precum și proiecte de decarbonizare în sectorul industrial în Slovacia.

Termenele-limită până la care statele membre beneficiare își pot prezenta propunerile de investiții în vederea obținerii unui sprijin potențial din Fondul pentru modernizare în cadrul următorului ciclu de plăți sunt 19 ianuarie 2023 pentru propunerile neprioritare și 16 februarie 2023 pentru propunerile prioritare.

3. Prognoza economica pentru Romania. Cea mai recentă prognoză macroeconomică pentru România

După un an 2022 puternic, economia României este programată să încetinească, cu o creștere reală a PIB-ului de aproximativ 2% în următorii ani, din cauza inflației mai mari, a condițiilor financiare mai stricte și a consecințelor războiului de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei.

Se preconizează că inflația va atinge un vârf la sfârșitul anului 2022, rămânând încă ridicată în 2023, înainte de a scădea în 2024. Șomajul se va situa în jurul valorii de 5-6%. Deficitul public general va scădea treptat la 4,8% în 2024, determinat de veniturile puternice și de o scădere a cheltuielilor curente ca pondere din PIB, în principal pe fondul creșterii ridicate a PIB-ului nominal. Raportul datoriei/PIB este stabilit să fie de 47,6% în 2024.

➤ ***În România deficitul public beneficiază de o creștere nominală ridicată a PIB-ului***

Se estimează că deficitul public general al României va scădea la 6,5% din PIB în 2022, comparativ cu 7,1% în 2021. Veniturile vor beneficia de o creștere solidă a PIB-ului nominal și de veniturile fiscale și nefiscale puternice legate de energie.

În ceea ce privește cheltuielile, investițiile publice sunt de așteptat să fie mai mari decât în 2021, în timp ce salariile publice, asistența socială și achizițiile guvernamentale vor crește mai lent decât PIB-ul nominal.

Prognoza ține cont de măsurile de atenuare a impactului economic și social al prețurilor mari la energie adoptate în aprilie (tichete alimentare, subvenție pentru combustibil) și iulie (creșteri ale salariilor publice, plată unică către pensionari), modificarea codului fiscal și schema de compensare pentru a face față creșterii prețurilor la energie până în august 2023 (care este de așteptat să aibă un impact bugetar ușor pozitiv, excluzând măsurile de sprijin economic deja menționate).

Impactul pozitiv asupra veniturilor din creșterea ridicată a PIB-ului nominal și al reformei administrației fiscale privind colectarea impozitelor cuprinsă în RRP a compensat parțial presiunile în creștere asupra deficitului din măsurile de sprijin economic și social și din creșterea plăților dobânzilor ca urmare a deteriorării accesului pe piață.

Deficitul este prognozat să scadă la aproximativ 5,0% din PIB în 2023, în principal datorită unei scăderi a cheltuielilor curente ca pondere din PIB (ca urmare a întreruperii majorității măsurilor economice și sociale implementate în 2022, aproximativ 0,5 p.p. din PIB) și prin efectul stabilizatorilor automati, deoarece se așteaptă ca creșterea economică nominală să fie în continuare ridicată.

Se estimează că cheltuielile de capital vor crește într-un ritm susținut datorită implementării PRR și a altor investiții finanțate la nivel național. În 2024, deficitul este prognozat să scadă la 4,8% din PIB.

Se estimează că datoria publică publică va scădea la 47,9% din PIB în 2022, 47,3% în 2023, înainte de a crește la 47,6% în 2024.

Incertitudinea privind impactul net final al măsurilor energetice, creșterea mai scăzută a PIB-ului și ciclul electoral, cu alegeri în 2024, ar putea duce la deficite bugetare mai mari.

➤ ***Incetinire puternică după o creștere ridicată***

În prima jumătate a anului 2022, economia României s-a extins cu 5,7% anual. În special, consumul privat și investițiile au crescut puternic pe măsură ce restricțiile pandemice au fost ridicate, permițând cererii reținute să se atingă. În plus, o piață a muncii puternică, cu o creștere mai mare a ocupării forței de muncă și a salariilor, a susținut venitul disponibil, la fel ca măsurile guvernamentale de atenuare a impactului prețurilor ridicate la energie.

Cu toate acestea, pentru a doua jumătate a anului 2022 și ulterior, consecințele războiului de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei, inflația ridicată, înăsprirea politicii monetare și controlul puternic al lichidității sunt toate pregătite să încetinească semnificativ creșterea PIB-ului real. Se preconizează că sectoarele precum agricultura, industria extractivă și chimică vor fi afectate în mod deosebit.

Totuși, după 2022 și datorită afluxului așteptat de fonduri UE, în special de la Facilitatea de redresare și reziliență (FRR), se așteaptă ca formarea brută de capital fix să susțină creșterea PIB-ului real. Creșterea consumului privat este de așteptat să rămână doar pozitivă, deoarece inflația reduce venitul disponibil al gospodăriilor, în timp ce schemele de sprijin guvernamentale și o piață a muncii rezistentă oferă un anumit sprijin.

Nu se așteaptă ca economia României să primească sprijin din partea sectorului extern. În 2022, cererea internă puternică va crește și mai mult deficitul de cont curent la [9,1 %]. Ulterior, răcirea economiei asigură o îmbunătățire limitată, datorită unei cereri mai scăzute de importuri.

În ansamblu, PIB-ul real este proiectat să crească cu 5,8% în 2022, 1,8% în 2023 și 2,2% în 2024. Riscurile la adresa prognozei macroeconomice sunt înclinare spre scădere, deoarece întârzierile în implementarea PRR al României ar putea reduce investițiile și creșterea.

➤ ***Piața muncii urmează în general PIB-ul real***

Pe parcursul anului 2022, rata șomajului a scăzut spre nivelurile pre-pandemie și se estimează că va ajunge la 5,4% pe fondul creșterii economice puternice. În ciuda unei creșteri ușoare la 5,8% în 2023, piața forței de muncă va rămâne strânsă, susținând creșteri puternice ale salariilor nominale din sectorul privat. În 2024, șomajul este de așteptat să scadă puțin, în concordanță cu economia.

➤ ***Inflația va rămâne ridicată în 2023***

Creșterea prețurilor la energie și la alimente la nivel internațional s-a extins în componentele de bază ale inflației și urmează să împingă salariile nominale în sus. În acest context, se estimează că inflația va rămâne persistentă pe orizontul de prognoză. Întrucât schema de sprijin energetic ar trebui să expire în 2023-T3, este posibil ca prețurile cu amănuntul la energie să crească. În general, IAPC va ajunge la 11,8% în 2022, 10,2% în 2023, înainte de a scădea la 6,8% în 2024.

4. Regulamentul privind subvențiile străine: intră în vigoare norme care vor asigura caracterul deschis și echitabil al piețelor UE

La data de 12 ianuarie 2023 a intrat în vigoare Regulamentul privind subvențiile străine.

Acest nou set de norme menite să abordeze denaturările pieței cauzate de subvențiile străine va permite UE să rămână deschisă schimburilor comerciale și investițiilor și va asigura totodată condiții de concurență echitabile pentru toate companiile care își desfășoară activitatea pe piața unică. Propunerea de regulament a fost prezentată de Comisie în luna mai 2021 și a fost aprobată de Parlamentul European și de Consiliu în timp record, în iunie 2022.

➤ ***Noile norme privind subvențiile străine care denaturează concurența***

Regulamentul se aplică tuturor activităților economice din UE, vizând concentrările economice (fuziuni și achiziții), procedurile de achiziții publice și toate celelalte situații de piață. Noul regulament conferă Comisiei competența de a efectua investigații cu privire la contribuțiile financiare acordate de țări din afara UE companiilor care desfășoară activități economice în UE și de a remedia, dacă este nevoie, efectele de denaturare a concurenței ale acestor contribuții.

Regulamentul privind subvențiile străine prevede trei instrumente, a căror respectare va fi asigurată de Comisie:

- obligația companiilor de a notifica Comisiei **concentrările** care implică o contribuție financiară din partea guvernului unei țări din afara UE în care (i) compania care este achiziționată, una dintre părțile la fuziune ori întreprinderea comună are o cifră de afaceri în UE de **cel puțin 500 de milioane EUR**, iar (ii) contribuția financiară străină implicată este de **cel puțin 50 de milioane EUR**;
- obligația companiilor de a notifica Comisiei participarea la **proceduri de achiziții publice** în care (i) valoarea estimată a contractului este de **cel puțin 250 de milioane EUR**, iar (ii) contribuția financiară străină implicată este de **cel puțin 4 milioane EUR per țară din afara UE**. Comisia poate interzice, în cazul unor astfel de proceduri, atribuirea contractelor către companiile care beneficiază de subvenții ce denaturează piața;
- pentru **toate celelalte situații de piață**, Comisia poate lansa investigații din proprie inițiativă (*ex officio*) dacă suspectează că au fost acordate subvenții străine care denaturează concurența. Este prevăzută și posibilitatea de a **solicita transmiterea de notificări ad-hoc** în cazul procedurilor de achiziții publice și al concentrărilor de mai mici dimensiuni.

➤ **Competențe de investigare și proceduri**

O concentrare economică notificată nu poate fi finalizată, iar un contract de achiziții publice nu poate fi atribuit unui ofertant atâta vreme cât face obiectul unei investigații a Comisiei. În cazul nerespectării acestei obligații, Comisia poate impune amenzi, a căror valoare poate ajunge până la 10 % din cifra de afaceri agregată anuală a companiei respective. Comisia poate, de asemenea, să interzică finalizarea unei concentrări economice care a beneficiat de subvenții sau atribuirea unui contract de achiziții publice unui ofertant care a primit subvenții.

Regulamentul conferă Comisiei **competențe de investigare** extinse pentru a putea culege informațiile de care are nevoie, printre aceste competențe numărându-se: (i) trimiterea de solicitări de informații companiilor; (ii) efectuarea de misiuni de stabilire a faptelor atât în interiorul Uniunii, cât și în afara granițelor sale și (iii) derularea de investigații de piață cu privire la anumite sectoare sau tipuri de subvenții. Comisia se poate baza, de asemenea, pe informațiile privind piața transmise de companii, de statele membre sau de orice persoană fizică sau juridică ori asociație.

În cazul în care constată că a fost acordată o subvenție străină și că aceasta denaturează piața unică, Comisia poate pune în balanță efectele negative de denaturare a pieței în raport cu efectele pozitive ale subvenției asupra dezvoltării activității economice subvenționate. Dacă efectele negative contrabalansează efectele pozitive, Comisia poate impune companiilor obligația de a lua măsuri corective structurale sau nestructurale ori poate accepta astfel de măsuri ca angajamente de a remedia denaturarea (de exemplu cesionarea anumitor active sau interzicerea unui anumit comportament pe piață).

Ca regulă generală, subvențiile a căror valoare este de mai puțin de 4 milioane EUR într-o perioadă de trei ani sunt considerate ca „nefiind susceptibile” să denatureze piața unică, în timp ce subvențiile a căror valoare este mai mică decât pragurile *de minimis* stabilite de UE pentru ajutoarele de stat sunt considerate ca neavând efecte de denaturare a pieței.

În contextul concentrărilor și al procedurilor de achiziții publice supuse obligației de notificare, Comisia poate examina subvențiile străine acordate într-un interval de timp ce se poate extinde până la trei ani înaintea datei tranzacției. Regulamentul nu se aplică însă concentrărilor încheiate și achizițiilor publice inițiate înainte de data de 12 iulie 2023.

În toate celelalte situații, Comisia poate analiza subvențiile acordate cu până la zece ani în urmă. Cu toate acestea, regulamentul se aplică doar subvențiilor acordate în cei cinci ani anteriori datei de 12 iulie 2023 în cazul în care astfel de subvenții denaturează piața unică după începerea aplicării regulamentului.

➤ **Etapele următoare**

Odată intrat în vigoare, Regulamentul privind subvențiile străine va intra în etapa crucială a punerii sale în aplicare și va începe să se aplice peste șase luni, adică la 12 iulie 2023. Începând cu această dată, Comisia va putea să lanseze investigații *ex officio*. Obligația de notificare aplicabilă companiilor va intra în vigoare la 12 octombrie 2023.

În săptămânile următoare, Comisia va prezenta un proiect de regulament de punere în aplicare ce va clarifica normele și procedurile aplicabile, aducând precizări privind formularele de notificare a concentrărilor și a procedurilor de achiziții publice, calcularea termenelor, procedurile de acces la dosare și confidențialitatea informațiilor. Ulterior, părțile interesate vor avea la dispoziție 4 săptămâni pentru a prezenta observații cu privire la aceste proiecte de documente înainte ca regulamentul de punere în aplicare să fie finalizat și adoptat în prima jumătate a anului 2023.

5. **Noul Bauhaus european, un catalizator major al Pactului verde european, va beneficia de finanțare suplimentară**

Comisia prezintă primul **Raport intermediar** privind **noul Bauhaus european** (NBE) care face bilanțul realizărilor din primii doi ani ai inițiativei, precum și primul instrument de evaluare a proiectului privind noul Bauhaus european: **Busola NBE**. Noul Bauhaus european a creat o comunitate largă de organizații și cetățeni din întreaga Europă, a căror acțiune se structurează în jurul unei viziuni comune ce combină sustenabilitatea, incluziunea și estetica. Principalele activități ale noului Bauhaus european – inclusiv premiile NBE, primul festival și laboratorul NBE – își arată deja rezultatele și au creat o rețea transnațională ascendentă. Datorită unei finanțări europene de peste 100 de milioane EUR, deja alocate, în prezent sunt în curs de desfășurare în întreaga Europă proiecte din sfera NBE, atât la scară redusă, cât și la scară largă. De asemenea, Comisia va majora finanțarea pentru perioada 2023-24 cu încă 106 milioane EUR, și asta doar din fondurile speciale ale programului Orizont Europa.

Inițiativa a luat amploare, devenind **O mișcare NEB**, cu o comunitate activă și în plină dezvoltare, provenită din toate statele membre ale UE și din afara acestora. Datorită celor peste **600 de organizații partenere oficiale**, de la rețele la nivelul UE până la inițiative locale, NBE ajunge la milioane de cetățeni. Inițiativa reunește persoane din medii diverse – de la artă și design, industrii culturale și creative, instituții de patrimoniu cultural, până la educatori, oameni de știință și inovatori, întreprinderi, autorități locale și regionale și inițiative cetățenești.

Încă de la început, NBE a încurajat și a inspirat actorii locali, regionali și naționali să își creeze propriile inițiative în domeniu. Pentru a oferi un acces transparent la informațiile

referitoare la cererile de propuneri specifice noului Bauhaus european, la beneficiari și la membrii comunității acestuia, Comisia a creat **Tabloul de bord al NBE** o bază de date cuprinzătoare sub forma unei hărți interactive.

Comunitatea NEB este activă și în **Ucraina**, unde, printre altele, oferă contribuții atât pentru soluțiile locative de urgență, cât și pentru planificarea pe termen lung a reconstrucției. **Laboratorul NBE** derulează trei proiecte-pilot (locuințe de urgență, circularitate și consolidarea capacităților), inventariind nevoile municipalităților ucrainene și ale părților interesate ale acestora (de exemplu, arhitecți, urbanisti, studenți și societăți de construcții) în ceea ce privește reconstrucția pe termen scurt și lung. O serie de instrumente de consolidare a capacităților destinate ucrainenilor, partenerilor NBE și experților internaționali în reconstrucție vor deveni disponibile în primul trimestru al anului 2023, pe baza rezultatelor proiectelor-pilot.

➤ **Investițiile substanțiale ale UE încep să dea roade**

Datorită unei finanțări bine canalizate din partea diferitelor programe ale Uniunii Europene, NBE a început să producă schimbări reale pe teren. În 2022, au fost selecționate și au început să funcționeze **primele șase proiecte demonstrative ale NBE** – proiecte de transformare locală reproductibile, la scară largă – finanțate în cadrul programului Orizont Europa. În 2023, vor fi lansate următoarele 10 astfel de proiecte, în cadrul Acțiunilor inovatoare europene ale politicii de coeziune. Dacă luăm în calcul și **proiectele** la scară mai mică **derulate în întreaga Europă**, investiția totală în proiectele NBE sprijinite de diferite programe din CFM în perioada 2021-2022 se ridică la peste 100 de milioane EUR.

Toate statele membre au integrat noul Bauhaus european în **programele lor din cadrul politicii de coeziune** pentru perioada 2021-2027, deschizând calea pentru ca proiectele inspirate de NBE să primească fonduri de coeziune.

Comisia prezintă astăzi și **O nouă Busolă NBE pentru a orienta dezvoltarea și evaluarea proiectelor**, un instrument de evaluare care contribuie la înțelegerea măsurii în care un anumit proiect încorporează abordarea NBE. Ea explică ce înseamnă cele trei valori ale NBE - sustenabilitatea, incluziunea și frumosul - în contexte specifice, precum și modul în care acestea pot fi integrate și combinate cu principiile de lucru ale participării și transdisciplinarității. Pe baza acestei Busole, vor fi elaborate instrumente de evaluare mai detaliate, începând cu mediul construit.

De asemenea, Comisia va continua să lucreze atât la integrarea NBE în programele UE, inclusiv în contextul gestiunii partajate din cadrul politicii de coeziune, cât și **la sporirea finanțării inițiativei**. În 2023 și 2024, se vor aloca peste 106 milioane EUR pentru cererile de propuneri specifice NBE, în cadrul misiunii și al clusterelor programului Orizont Europa. În contextul Anului european al competențelor, ediția din 2023 a **premiilor NBE** va pune accentul pe educație și va extinde acoperirea geografică pentru a include, pe lângă statele membre ale UE, și țările din Balcanii de Vest. În acest an, NBE va dezvolta, de asemenea, **Academia NBE** și va institui cursuri de formare în domeniul construcțiilor sustenabile, al circularității și al biomaterialelor, pentru a accelera transformarea sectorului. Proiectele în curs de desfășurare, cum ar fi **laboratorul NBE**, vor continua să integreze NBE în toate politicile. NBE consideră, de asemenea, că una dintre sarcinile sale importante este de a-și spori prezența în țări și regiuni, inclusiv în zonele rurale, unde, până în prezent, activitatea NBE este redusă.

Datorită rutelor noului Bauhaus european din cadrul acțiunii „**DiscoverEU**” a programului Erasmus+, tinerii europeni vor avea în curând posibilitatea de a descoperi peisajele și orașele minunate ale Europei și de a afla totodată noutăți despre proiectele noului Bauhaus european.

6. Valorificarea talentelor în Europa: un nou impuls pentru regiunile UE

Europa are talent. Dar talentele trebuie stimulate, cu atât mai mult cu cât UE trece printr-o tranziție demografică importantă.

Acest lucru este cu atât mai necesar în regiunile afectate de scăderea forței de muncă și de ponderea scăzută a persoanelor cu studii superioare, precum și în regiunile afectate de plecarea tinerilor.

Dacă nu va fi abordată, această tranziție va genera disparități teritoriale noi și în creștere pe măsură ce regiunile îmbătrânesc și rămân în urmă în ceea ce privește numărul și competențele forței lor de muncă. Aceasta poate schimba peisajele demografice ale Europei, împiedicând reziliența și competitivitatea UE.

Asigurarea faptului că regiunile care se confruntă cu o capcană a dezvoltării talentelor devin mai reziliente și mai atractive este esențială în cadrul angajamentului UE de a nu lăsa pe nimeni și niciun loc în urmă.

De aceea, Comisia lansează **„mecanismul de stimulare a talentelor”**. Acest mecanism va sprijini regiunile UE afectate de declinul accelerat al populației în vârstă de muncă să formeze, să păstreze și să atragă persoanele, aptitudinile și competențele necesare pentru a aborda impactul tranziției demografice.

Mecanismul este prezentat în **Comunicarea privind valorificarea talentelor în regiunile Europei** adoptată la începutul lunii ianuarie a.c. și este prima inițiativă-cheie din 2023 care contribuie la **Anul european al competențelor**, astfel cum a fost propus de Comisie, care urmărește să dea un nou impuls inițiativelor de recalificare și perfecționare. Comunicarea oferă soluții adaptate, bazate pe realitatea locului și multidimensionale, inclusiv utilizarea fondurilor și a inițiativelor UE existente pentru a sprijini regiunile cele mai afectate de tranziția demografică în curs și de efectele sale secundare și pentru a preveni apariția unor disparități teritoriale noi și accentuate în UE.

De asemenea, Comisia a publicat raportul său din 2023 privind impactul schimbărilor demografice, care actualizează raportul demografic din 2020. Acesta trece în revistă tendințele demografice și impacturile care au fost identificate în lumina evoluțiilor recente, cum ar fi Brexitul, pandemia de COVID-19 sau agresiunea militară rusă împotriva Ucrainei. Potrivit raportului, pentru a asigura prosperitatea și bunăstarea viitoare în UE, este esențială abordarea **provocărilor generate de tranziția demografică**. Printre aceste provocări se numără îmbătrânirea, precum și scăderea populației în general și scăderea populației în vârstă de muncă, dar și creșterea disparităților teritoriale, inclusiv decalajul tot mai accentuat dintre zonele urbane și cele rurale. Raportul analizează dacă și în ce mod modelele demografice stabilite sunt accelerate sau perturbate, iar atunci când aceste fenomene se manifestă, raportul analizează dacă perturbările sunt tranzitorii sau au un impact de durată asupra schimbărilor demografice.

➤ **„Capcana dezvoltării talentelor” în unele regiuni ale UE**

Statele membre ale UE se confruntă cu **un declin puternic al populației lor în vârstă de muncă**. Acest segment de **populație a scăzut cu 3,5 milioane de persoane între 2015 și 2020** și se preconizează că va scădea cu încă **35 milioane de persoane până în 2050**.

82 de regiuni din 16 state membre (reprezentând aproape 30 % din populația UE) sunt **grav afectate** de această scădere a populației în vârstă de muncă, de o proporție scăzută a absolvenților de studii superioare sau de o mobilitate negativă a populației lor cu vârste cuprinse între 15 și 39 de ani. Aceste regiuni se confruntă cu provocări structurale specifice, cum ar fi ineficiențele de pe piața forței de muncă, din sistemele de educație, formare și învățare în rândul adulților, performanțele scăzute în domeniul inovării, al guvernancei publice sau al dezvoltării întreprinderilor și accesul redus la servicii. Prin abordarea acestor provocări, regiunile ar putea atrage mai mult personal calificat. Mai multe dintre aceste regiuni se află deja într-o „capcană a dezvoltării talentelor”, în timp ce celelalte se vor confrunta cu acest risc în viitorul apropiat. Dacă rămâne nesoluționată, această situație va amenința prosperitatea pe termen lung a UE.

Comisia va dezvolta **Un nou mecanism al UE: „mecanismul de stimulare a talentelor” bazat pe 8 piloni:**

1. **În 2023, va fi lansat un nou proiect-pilot** pentru a ajuta regiunile care se confruntă cu o „capcană a dezvoltării talentelor” să elaboreze, să consolideze, să dezvolte și să

pună în aplicare strategii adaptate și cuprinzătoare, precum și să identifice proiecte relevante pentru formarea, atragerea și reținerea lucrătorilor calificați. Se va acorda sprijin regiunilor-pilot selectate pe baza unei cereri deschise.

2. **O nouă inițiativă privind „Adaptarea inteligentă a regiunilor la tranziția demografică”** va fi lansată în 2023 pentru a ajuta regiunile din care tinerii sunt mai predispuși să plece să se adapteze la tranziția demografică și să investească în dezvoltarea talentelor prin intermediul unor politici adaptate, bazate pe realitatea locului. Regiunile beneficiare vor fi selectate pe baza unei cereri deschise.
3. Prin intermediul cererii de propuneri lansate în cadrul IST 2023, **instrumentul de sprijin tehnic** (IST) va sprijini statele membre, la cerere, să pună în aplicare reforme la nivel național și regional, necesare pentru a aborda problema reducerii populației în vârstă de muncă, lipsa competențelor necesare și pentru a răspunde nevoilor pieței locale.
4. Programele **politicii de coeziune** și investițiile interregionale pentru inovare vor stimula inovarea și oportunitățile de locuri de muncă de înaltă calificare, contribuind astfel la îmbunătățirea posibilităților de păstrare și atragere a talentelor în aceste regiuni.
5. **O nouă cerere de propuneri pentru acțiuni inovatoare va fi lansată în cadrul „Inițiativei urbane europene”** pentru a testa soluții bazate pe realitatea locului, gestionate de orașe în declin care abordează provocările legate de formarea, păstrarea și atragerea lucrătorilor calificați.
6. **Pe o pagină web dedicată vor fi indicate inițiativele UE** care sprijină dezvoltarea talentelor. Acest lucru va facilita accesul regiunilor interesate la informații cu privire la politicile UE în domenii precum cercetarea și inovarea, formarea, educația și mobilitatea tinerilor.
7. **Se vor face schimburi de experiență și se vor disemina bune practici:** regiunile vor avea posibilitatea de a înființa grupuri de lucru tematice și regionale pentru a aborda provocările profesionale sau teritoriale specifice.
8. Vor fi dezvoltate în continuare **cunoștințele analitice** necesare pentru a sprijini și a facilita politicile bazate pe date concrete privind dezvoltarea regională și migrația.
Valorificarea talentelor cu ajutorul fondurilor și inițiativelor UE existente

Comunicarea subliniază, de asemenea, modul în care instrumentele și politicile existente ale UE pot sprijini revitalizarea economică și dezvoltarea competențelor adecvate pentru a atrage activități cu potențial ridicat în regiunile afectate, inclusiv prin coordonarea semestrului european. Printre altele, noua Agendă europeană pentru inovare, care stabilește Inițiativa privind talentul tehnologic aprofundat, o inițiativă emblematică specifică menită să răspundă deficitului de talente din sectoarele tehnologiilor profunde, integrând toate regiunile din Europa.

De asemenea, Comunicarea subliniază modul în care politica de coeziune ajută și va continua să ajute aceste regiuni **să își diversifice economia, să îmbunătățească accesibilitatea serviciilor, să sporească eficiența administrației publice și să asigure implicarea autorităților regionale și locale prin** strategii specifice bazate pe realitatea locului.

În fine, aceasta oferă, de asemenea, numeroase exemple de inițiative naționale și regionale și de **bune practici** care abordează în mod eficace provocările structurale într-un context local, sporind atractivitatea regiunilor pentru talente. Pentru a facilita învățarea reciprocă, Comisia continuă să colaboreze cu autoritățile naționale, cartografiind cele mai acute provocări demografice identificate de către acestea, precum și exemple de politici și proiecte care vizează gestionarea impactului schimbărilor demografice.

7. **Ramona Chiriac: „Holocaustul este o moștenire definitivă a istoriei europene, de aceea și combaterea antisemitismului în UE este o responsabilitate comună”**

Octavian Fulop, supraviețuitor al Holocaustului: „La Birkenau moartea era cea mai ușoară. Grea era viața”

Reprezentanța Comisiei Europene în România a fost miercuri, 25 ianuarie 2023, gazda evenimentului „Holocaust – România își aduce aminte”, având ca scop comemorarea Holocaustului în Europa și în România, dar și cunoașterea adevărului istoric, cel care este esențial pentru dezvoltarea unei societăți favorabile incluziunii, egalității și respectului.

În spiritul rememorării acestei tragedii din istoria Europei, invitatul special al evenimentului organizat de Reprezentanța Comisiei Europene în România a fost Octavian Fulop, unul dintre puținii supraviețuitori ai Holocaustului, încă rămași în viață în România.

Octavian Fulop (92 de ani) a fost internat în lagăr la vârsta de 13 ani și jumătate, în aprilie 1944, împreună cu întreaga familie. A fost închis în următoarele lagăre de concentrare: Melk, Mauthausen și Gunskirchen (toate în Austria), și în lagărul morții de la Auschwitz-Birkenau. A fost eliberat de armata americană din lagărul de la Gunskirchen.

Reprezentanța Comisiei Europene în România a fost miercuri, 25 ianuarie 2023, gazda evenimentului „Holocaust – România își aduce aminte”, având ca scop comemorarea Holocaustului în Europa și în România, dar și cunoașterea adevărului istoric, cel care este esențial pentru dezvoltarea unei societăți favorabile incluziunii, egalității și respectului.

În spiritul rememorării acestei tragedii din istoria Europei, invitatul special al evenimentului organizat de Reprezentanța Comisiei Europene în România a fost Octavian Fulop, unul dintre puținii supraviețuitori ai Holocaustului, încă rămași în viață în România.

Octavian Fulop (92 de ani) a fost internat în lagăr la vârsta de 13 ani și jumătate, în aprilie 1944, împreună cu întreaga familie. A fost închis în următoarele lagăre de concentrare: Melk, Mauthausen și Gunskirchen (toate în Austria), și în lagărul morții de la Auschwitz-Birkenau. A fost eliberat de armata americană din lagărul de la Gunskirchen.

Octavian Fulop a povestit audienței succesiunea de evenimente în urma cărora a ajuns în lagărul Auschwitz-Birkenau împreună cu întreaga sa familie, dar și ultimele momente petrecute alături de tatăl și de mama sa pe care i-a pierdut acolo. În ianuarie 1945, Octavian Fulop a fost eliberat de armata americană.

La eveniment au participat de asemenea și alți oficiali ai statului român, precum și reprezentanți ai corpului diplomatic, reprezentanți ai mediului academic, studenți și, nu în ultimul rând, reprezentanți ai societății civile.

Pe 27 ianuarie marcăm Ziua Internațională a Comemorării Holocaustului, ziua eliberării lagărului morții de la Auschwitz.

Curentele naționaliste și populiste care iau amploare în Europa ne determină să subliniem importanța cunoașterii adevărului istoric în ce privește Holocaustul și să continuăm promovarea asiduă a democrației și valorilor Uniunii Europene care sunt astăzi puse tot mai des sub semnul întrebării, din interiorul și din afara Uniunii.

De aceea, Uniunea Europeană s-a angajat într-un proces comprehensiv de combatere a antisemitismului, prin numeroasele sale politici și acțiuni în acest sens precum:

- Grupul la nivel înalt pentru combaterea rasismului, xenofobiei și a altor forme de intoleranță
- Grupul de lucru pentru înregistrarea, colectarea datelor și sprijinirea publicării informațiilor privind acțiunile de instigare la ură
- Rețeaua de conștientizare a radicalizării
- Planul de acțiune în ce privește contracararea dezinformării.

Cea mai importantă rămâne însă „Strategia pentru combaterea antisemitismului și promovarea vieții evreiești” adoptată de Comisia Europeană în 2021. Crearea unui Monument European al Holocaustului, prin contribuția statelor membre la cultura memoriei, este un element important al acestei politici.

8. Ajutoare de stat: Comisia aprobă măsura adoptată de România în valoare de 1,6 miliarde EUR pentru capitalizarea unei noi bănci de investiții și dezvoltare

Comisia Europeană a aprobat, în temeiul normelor UE privind ajutoarele de stat, o măsură adoptată de România în valoare de 1,6 miliarde EUR pentru înființarea Băncii Române de Investiții și Dezvoltare (denumită în continuare „banca”).

Banca urmărește să sprijine dezvoltarea economică și socială, competitivitatea, inovarea și creșterea economică în întreaga economie a României.

„Măsura, în valoare de 1,6 miliarde EUR, pe care am aprobat-o astăzi va permite crearea Băncii Române de Investiții și Dezvoltare, ceea ce va stimula investițiile în țară și, în cele din urmă, va sprijini creșterea economică. Banca va asigura accesul la finanțare, în special pentru întreprinderile mici și mijlocii care întâmpină dificultăți în obținerea unui nivel suficient de sprijin de pe piață. Astfel, se va consolida competitivitatea și sustenabilitatea întreprinderilor care își desfășoară activitatea în UE, asigurându-se, în același timp, faptul că concurența nu este denaturată în mod nejustificat.” - Margrethe Vestager, vicepreședintă executivă responsabilă cu politica în domeniul concurenței

Măsura adoptată de România

România a notificat Comisiei planurile sale de înființare a unei bănci naționale de dezvoltare cu un capital inițial de până la 1,6 miliarde EUR (7,9 miliarde RON). Banca va fi înființată ca entitate deținută integral de stat, cu Ministerul Finanțelor drept acționar; aceasta își va desfășura activitatea sub supravegherea Băncii Naționale a României.

Ajutorul se acordă sub forma: (i) unei injecții de capital de până la 608 milioane EUR, din care se estimează că 10 milioane EUR vor fi primite în 2024 în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență unui grant în valoare de 1,4 milioane EUR și (iii) unor garanții de stat în valoare de 992 de milioane EUR.

Banca va avea sarcina de a remedia disfuncționalitățile pieței și de a sprijini dezvoltarea economică și oportunitățile de investiții. Aceasta va interveni pentru a asigura accesul la finanțare în domeniile în care nu există suficientă disponibilitate pe piață, axându-se pe furnizarea de finanțare întreprinderilor mici și mijlocii, inclusiv microîntreprinderilor și start-up-urilor. Banca poate sprijini, de asemenea, proiecte de infrastructură care vizează îmbunătățirea productivității în economia României, întrucât aceste proiecte necesită, de regulă, o finanțare pe termen lung care este dificil de asigurat pe piață.

Banca poate, de asemenea, să recurgă la finanțarea furnizată în cadrul instrumentelor financiare ale UE, cum ar fi programul investEU canalizând finanțarea respectivă către întreprinderile și proiectele eligibile. Astfel, banca va sprijini investițiile de importanță strategică pentru Uniunea Europeană.

Comisia a constatat că:

- măsura **facilitează dezvoltarea anumitor activități economice** într-o varietate de sectoare care se confruntă cu dificultăți în obținerea unui nivel suficient de finanțare de pe piață;
- măsura este **necesară și adecvată** pentru a îmbunătăți accesul la finanțare pentru întreprinderile care întâmpină dificultăți în obținerea unui nivel suficient de finanțare de pe piață. Măsura este, de asemenea, **proporțională**, deoarece activitățile desfășurate de bancă vor viza efectiv disfuncționalitățile pieței, iar quantumul finanțării primite este proporțional cu atingerea obiectivelor vizate;

- măsura dispune de suficiente **garanții pentru a evita efectele negative nejustificate asupra concurenței și a schimburilor comerciale în UE**. În special, activitățile de finanțare ale băncii vor face obiectul unor măsuri menite să garanteze că investitorii privați nu sunt excluși, în cazul în care aceștia sunt dispuși să ofere finanțare întreprinderilor. Mai mult, dat fiind că sfera disfuncționalităților pieței poate evolua, Comisia a aprobat activitățile băncii pentru o perioadă determinată, și anume până la sfârșitul anului 2029. Orice prelungire suplimentară va trebui să fie notificată Comisiei în vederea aprobării.

Având în vedere aceste considerente, Comisia a aprobat măsura în temeiul normelor UE privind ajutoarele de stat.

Context

Normele UE privind ajutoarele de stat permit statelor membre să acorde ajutoare băncilor naționale de promovare în cazul în care acestea furnizează finanțare în domenii în care disfuncționalitățile pieței determină o ofertă slabă de finanțare din partea operatorilor privați sau în domenii în care piața privată nu ar furniza o astfel de finanțare pe cont propriu.

Toate investițiile și reformele care implică ajutoare de stat, inclusiv cele incluse în planurile naționale de reziliență și redresare prezentate în contextul MRR, trebuie notificate Comisiei spre aprobare prealabilă, cu excepția cazului în care acestea fac obiectul uneia dintre normele de exceptare pe categorii a ajutoarelor de stat.

Comisia evaluează cu prioritate măsurile care fac parte din planurile naționale de redresare prezentate în contextul MRR și a oferit orientări și sprijin statelor membre în etapele pregătitoare ale planurilor naționale, pentru a facilita implementarea rapidă a MRR. În același timp, Comisia se asigură, în decizia sa, că normele aplicabile privind ajutoarele de stat sunt respectate, pentru a menține condițiile de concurență echitabile pe piața unică și pentru a se asigura că fondurile MRR sunt utilizate într-un mod menit să reducă la minimum denaturările concurenței și să nu excludă investițiile private.

Surse de informare:

- *Consiliul European*
- *Consiliul UE*
- *Reprezentanța Comisiei Europene în România*

Buletin informativ elaborat de:

SERVICIUL AFACERI EUROPENE